

רמת קליעה טובה לרובאי

כיצד להשיגה וכיצד לשמור עליה

סאת סג'אלוף א. אריאל

תנועה בשדה בכוח-אויב ועליה להתגבר עליו ב- כוחות עצמה ומבלי שיעמדו לרשותה, או שיהיו עומדים מוכנים לפעול לפי קריאתה, כלי-נשק-מסייעים. במקרה זה ברור, שקליעה מדויקת, היא מוציאה חיילי אויב מפעולה ממש, תקל על המלאכה, ב. בהתקפה, כבהגנה, בגלל תחומי-בטחון וזוויות-בטחון, קיים שלב בו הטוח בין הכוחות הלוחמים הוא כזה, שכלי-הנשק-המסייעים (ללא יוצא מהכלל) אינם יכולים להמשיך לסייע, ואז ניכרת לקליעה המדויקת של הרובאי השפעה רבה ביותר על תוצאת הקרב.

מה נותנת לנו קליעה טובה ?

היות ומיותר לשכנע בצורך ברמה-גבוהה-של-קליעה, אסתפק בציון מספר סיבות עיקריות לכך: א. ירייה הפוגעת בחיילי האויב משפיעה גם על רוחם של אלה מהם שלא נפגעו. ומפורסמת היא אימרתו של חייל אמריקאי שבע-קרבות: "אני מרגיש הרבה יותר טוב כשאני נמצא בעמדת ירי-מסביבי רעש של התפוצצויות וזמזום כדורים מאשר כששקט שורר סביבי, ורק בכל כמה שניות או דקות נשמע זמזום כדור בודד ולאחריו זעקת נפגע".

ב. חייל הקולע היטב — גדלה הרגשת בטחונו העצמי, וגובר רצונו להלחם.

ג. חייל המיטיב קלוע יוציא פחות תחמושת מחברו שאינו יודע לקלוע, וחסכון בתחמושת הוא עדיין עקרון נכבד מאוד בצבא.

המצבים בהם מפעיל החייל את נשקו

תוצאות טובות בתחרות קליעה המבוצעת בשדה-מטוחים מעידות על כושר-קליעה גבוה, אך האם זוהי המטרה אליה נשאף באימוני הקליעה? לא! גם בלי להכנס לניתוח טקטי של צורות הקרב האפ-

רבים שואלים: "האם באמת יש צורך חייוני ברמה גבוהה של קליעה ובהשקעת מאמצים כה רבים באימון החייל בנושא זה?". יש המשיבים על שאלה זו תשובה שלילית, ומסבירים עמדתם בכך שלסיועו של החייל עומדים כלי-נשק מסייעים, החל מהמקלע וגמור במטוס, והם אשר ימנעו מהאויב את האפשרות להפריע להתקדמותנו, ואולי אפילו יסיימו את המלאכה ע"י כך שישימדו את האויב עוד לפני שהחייל יגיע לידי מגע אתו. עמדה זו התחזקה ביחוד לנוכח התעצמות כלי-הנשק-ההרסניים ה-מיועדים להשמדה המונית והמדייקים באופן מכני עד להפליא.

לדעת השוללים יגיע החייל אל היעד בחסות כלי-נשק אלה ובחסותם בלבד, ובכידונוני ישמיד את האויב או יגרשו. כנימוק שני לחיזוק דעתם זו, טוענים מחייביה שתפקידה של האש-המסייעת הוא "לנטרל" את האויב, כלומר, להוריד את ראשו וע"י כך לאפשר לכוח-ההולם להתקרב אליו ללא הפרעה. לתפקיד זה, ממשיכים הם, מספיק כיסוי השטח התפוש בידי האויב, ע"י רעש פצצות, פגזים, זמזום כדורים (ואפילו אם כתוצאה מ"רעש" זה לא נפגע איש). ומאחר שלשם כך אין צורך בקליעתו המדויקת של החייל ברובהו, לכן אין גם צורך בהשקעת מאמצים מיוחדים לשם אימונו בכך.

אך דעה זו היא מוטעית מיסודה, כי הרי גם בתקופה-מימנית זו ועל אף כלי-הנשק המסייעים, ויהיו הרסניים ביותר ומכוננים מכנית באופן ה-מדויק ביותר, — לא תמיד יוכלו אלה לעזור לחייל-הרגלי, והעוזר היחידי שישאר לו הוא כלי-נשק-האישי, והרי שתי דוגמאות לביסוס דעה זו:

א. גם במאה ה-20 קיימים מצבים בהם יחידת חייל-רגלים, בפרט יחידה קטנה, נתקלת תוך כדי

"פחות אנשי אויב חיים על היעד — האם הוא תנאי להצלחת המשימה? כן, או לא?"

שריות, ניתן לקבוע את מצבי-היריה העיקריים, בהם עלול הרובאי להפעיל את רובהו. ואלה הם: —
א. הרובאי נמצא בתנוחה ובעמדה מוכנה, והי איב נמצא בתנועה. זהו המצב הנרח ביותר מבחינת יכולת כיוון כלי-הנשק. אימון לקליעה טובה במצב זה ניתן לביצוע בצורה יעילה למדי בשדה-מטוחים ובתחרות קליעה רגילה.

ב. הרובאי, לאחר שנע מהר ולאחר שתפס ב" מהירות עמדה-ארעית, צריך לקלוע באויבו, מצב זה. הקורה לרוב בהתקליות-פתע, הוא פחות נוח מהקור דם (היות והעמדה אותה תפס לא תאפשר לו, לרוב, להפעיל את כלי-נשקו בנוחיות וביעילות, כפי שזה ניתן מעמדה שהוכנה מראש ולאחר תכנון). ברור שלמגבלות אלו יש להוסיף את נשימתו ה" מהירה של היורה לאחר ריצה או קפיצות ממחסה למחסה עד הגיעו לעמדה ממנה הוא יורה. אימון לקליעה טובה במצב זה אי-אפשר לבצעו במטוח אלא בתרגילי יריות בשדה ובנתונים הקרובים ב" יותר למציאות.

ג. הרובאי צריך להפעיל את כלי-נשקו תוך כדי תנועה ובהחזקת הרובה ליד המותן, כלומר, כיוון הרובה שלא דרך הכננות אלא על סמך הרגשת כיוון והגבהה כלליים של הקנה. מצב זה הוא ללא כל ספק הקשה ביותר ומחייב אימון רב ביותר. גם אימון זה אין יכולים לבצע במטוח, אלא בתרגילי יריות בשדה.

מה צריכה להיות שיטת האימון בקליעה של החייל, לאורך שלוש מסיבות היריה הנ"ל בהן יצ" טרף הרובאי לפעול?

חמשת שלבי האימון

שלב א.

אימון החייל ביריה ברובה למען הקנות לו את יסודות הקליעה הטובה, בשלב זה מכיר החייל ל" ראשונה את כלי-נשקו (וזהו השלב בו יש להקפיד על פרטי-הפרטים של השימוש הנכון בכלי, כי אחרת תהיה קליעתו בשלבים המאוחרים יותר — גרועה, והתוצאה — שהחייל יאבד את אמונו בכלי-נשקו, דבר שאין צורך להפליג רחוק כדי להסיק את מסקנותיו ולבדוק את תוצאותיו). שלב זה חייב להסתים בבוחן שרק זה העומד בו יורשה לגשת לשלב הבא. יש להדגיש בפני החיילים שחייל לא יורשה לירות ברובהו מבלי שהשיג תוצאות מנייתות את הדעת בשלב אימונים זה.

שלב ב.

מטוח-זעיר — (מטוח 25 מ'). לעתים קרובות יקרה

לחייל היורה את יריותיו הראשונות ברובה השירות, שעובר עליו משבר, וזאת בשל סיבות, שהעיקריות שבהן הן: —

1. המכה בכתף שהוא מקבל מרובה השירות.
 2. רעש היריה — דבר שלעמים קרובות גורם לעצימת עיניים דוקא בשלב הסופי של לחיצת ההדק.
 3. החשש לתוצאות הפגיעה.
- על-מנת להרגיל את החייל לעובדה שהרעש אינו מזיק לאיש, ושהכדור פוגע, — רצוי מאוד לבצע עם גמר האימונים המכניים, ולאחר קיום ה" בוחן, מטוח-זעיר ברובה קליבר 0.22 מ"מ ("טרטר"), שהחבטה, שהוא חובט בכתף כמעט ואין מרגישים בה, רעשו מועט וסיכויי הפגיעה טובים יותר. כ" תוצאה מכך יגבר בטחונו של החייל בנשקו ובעצמו ואז ניתן גם להמשיך לאמנו ביתר קלות. במידה ואין אפשרות לבצע מטוח-זעיר ברובה 0.22, אין ערך רב למטוח-זעיר ברובה-שירות. גם בשלב זה יש להדגיש לחיילים שרק המגיע לתוצאות מניחות את הדעת במטוח-הזעיר יגש לשלב הבא.

שלב ג.

מטוח-פתוח. במסגרת האמצעים והשלבים ל" השגת המטרה שהיא: "קליעה טובה בשלושת ה" מסיבות שהוזכרו לעיל, מהוה המטוח-הפתוח שלב מתודתי חשוב ביותר, אך עם זאת גם מסוכן ביותר. חשיבות שלב זה היא בכך שלמעשה זו הפעם ה" ראשונה שניתנת לחייל בשדה-פתוח אפשרות לירות יריות ממש ברובה, שעד כה ראה אותו באימונים "יבשים" בלבד (שלא תמיד היו מעניינים אותו ביותר). כמו כן, ניתן כאן לחייל וגם למפקדיו לעמוד על כושרו בקליעה, ובאם יש צורך — אף לתקן שגיאות. למעשה, ניתן לראות בשלב זה את הפרק-המסכם של האימון-הבסיסי של החייל ברובה לקראת מעבר לאימון מתקדם יותר, תוך שילוב עם מה שלמד בשדאות.

הסכנת בשלב זה הן שתיים:

האחת נובעת מתוך השפעתו של כשלון במטוח על בטחונו העצמי של החייל לגבי המשך האימונים. ומאחר שמטרת המטוח אינה השילוב-הנכון של קליעה-תוך-ניצול-מושכל של הקרקע, אלא קליעה נכונה בלבד, — עלינו לתת לחייל, שעה שהוא יורה במטוח, תנאים טובים ככל האפשר, תוך עזרה ייעוץ ופיקוח על אופן יריתו ועל פגיעותיו. תנאים טובים אלה מותנים בארבעה גורמים:

א. ארגון טכני יעיל וזמנ של שדה-המטוחים

שהיו לפנייהם. למעשה, באימוני הקליעה בשלב זה השאיפה היא להגיע להיפגעותן של כל המטרות (כמובן, בתנאי שהמטרות מוצבות במקומות מתאימים ומקפצות בזמן מתאים במשך התרגיל).
 לחמשת השלבים הנ"ל יש גם להוסיף את אימוני הקליעה בלילה, שיכללו בכל השלבים הנ"ל. ויש להגיע לידי כך שגם בלילה תהיה רמת פגיעותיו של החייל מניחה את הדעת.

*

עד כאן — כיצד מביאים את החייל לרמת-קליעה נאותה. אך משהגיע לרמת-קליעה זו יש להקפיד על שמירת-הרמה לבל תופסד. נכון הוא שכל מפקד אשר יבצע את חמשת השלבים שפורטו לעיל יגיע לתוצאות האופטימליות לגבי רמת-הקליעה של חייו ליו (כ"א בהתאם לכושרו האישי). הבעיה היא כיצד נשמור על רמת-הקליעה של החייל בצה"ל במשך כל תקופת שירותו, דהיינו: מגיל 18 עד גיל פרישתו משירות-המילואים. וכאן מתעוררת השאלה: האם, על-מנת לשמור על רמה, חובה היא לחזור מדי פעם על קורס הקליעה במקוצר, או שמא מוטב לבצע מדי פעם תרגיל מסכם בנושא הנלמד? בנושא שאנו עוסקים בו כאן ברור דבר אחד: על-מנת להביא את החיילים, הן ביחידות סדירות והן במילואים, לרמה גבוהה בקליעה, יש לערוך את קורס-הקליעה על חמשת שלביו הנ"ל ברציפות, ביסודיות וללא הפסקות, ורק לאחר שהחיילים השיגו רמה שאפשר לראותה כרמה האופטימלית של כל אחד מהם, יש להתחיל בפרשת "שמירת הרמה". וכאן מתחיל מתבלט ההבדל בין היחידות-הסדירות לבין יחידות-המילואים. ביחידות-סדירות, בה מוקדש זמן רב יותר לאימונים, אפשר לשמור על רמת-קליעה ע"י ביצוע מטוחים ותרגילי יריות-שדה תקופתיים, ורק במידה ומתגלים ליקויים בקליעה נערכות חזרות על אותן נקודות בהן נתגלו הי ליקויים. (לרוב יתברר שאצל כמה מהחיילים נשרשו שגיאות במשך התרגילים, שרק חזרה קצרה על יסודות הקליעה תעקור אותן מהם) לעימת זאת, ביחידות המילואים הבעיה קשה יותר. תקופה ארוכה למדי עוברת מעת סיום קורס-הקליעה, ועד שאיש-המילואים חוזר ומחזיק רובה בידו. לפתרון הבעיה קיימות שתי גישות: אחת — האומרת שאדם שבכל-ימות-השנה אינו עוסק בקליעה שוכח את אשר למד, ועל-מנת לשמור על רמתו יש לחזור מדי פעם וללמדו את היסודות מחדש; ושניה — האומרת שהאיש אינו שוכח אף פעם פעולה טכנית שלמד.

(נקודת-יריה טובה, חומת-מפגע טובה, כיוון יריות נוח מבחינת השמש וכד').
 ב. ארגון מנהלתי יעיל של המטוח, דבר שמותנה בהכנות יסודיות, (ציוד החייב להיות במטוח וכד') ופיקוח יעיל של האתראים על המטוח.
 ג. חניכה טובה ע"י איש מקצוע המתייחס אל היריה בסבלנות וב"אבהות" מסוימת.
 ד. תחמושת אחידה ורובים מאופסים וכשירים לירי.

כשלוש באחד מארבעת הגורמים הנ"ל, או בחלקם, יעצבן את היריה, יעכר את רוחו, והתוצאה תהיה — פגיעות גרועות.
 הסכנה השניה שבמטוח טמונה בחשש, שהמפקדים יראו בו שלב סופי באימון הקליעה, ויחשבו שעם סיום המטוח תם פרק אימון-הקליעה לגבי החייל, ויסיקו מסקנות מוטעות על כושר קליעתו של החייל. והרי יתכן שחייל שהשיג תוצאות טובות במטוח יתגלה כקלע גרוע לאחר ריצה, דבר שבסופו של ענין הוא הוא הקובע. וכאן המקום לחזור ולהדגיש למפקדים, שהמטוח (שלכשעצמו הוא חשוב ביותר) הוא רק שלב מתודי באימון הקליעה ואינו מטרה בפני עצמה. המטרה תושג רק בשני השלבים הבאים — (שלבים ד' ו-ה').

שלב ד'.

תרגילי יריות-שדה. שלב זה באימון הקליעה מאחד בתוכו גם יריות מהכתף וגם יריות מהמותן (זה כמו זה תוך כדי תנועה בקצבים שונים ועל פני קרקע שונים). שלב זה מקרב את החייל במידה רבה לתנאים מציאותיים, למצבים בהם החייל מפעיל את כלי-נשקו בקרב ובהם גודעת לקליעתו הטובה השפעה רבה ביותר על תוצאות הקרב. יש להשתדל גם בשלב זה (בו אין אפשרות לחנוך את היריה ולפקח על כל ירייה-זריחה של הפרט), שתהיה אפשרות לבדוק את תוצאות פגיעותיו ב"מטרת-הדמות אליה ירה במשך התרגיל. אי-לכך יש לסמן את מטרות-הדמות ולהודיע לכל חייל לאיזו מטרה עליו לירות.

שלב ה'.

תרגילים טקטיים. בשלב זה יושם הדגש לא רק על הקליעה אלא גם על כל הנלמד בשדאות-הפרט-והיחידה. עם זאת אין לשכוח בשום פנים ואופן שלמרות שאי-אפשר בשלב זה לקבוע מי פגע ובאיזו מטרה פגע, ומי פגיעותיו מועטות, — יש לשים לב ולבדוק את רמת-הקליעה של היחידה בכללותה ובאיזו מידה פגעו אנשיה במטרות-הדמות

הקריאה סיפקה לנו עדות מוחשית, כי היכולת לירות כרובה כאורה מדויק הופכת כי מהירוק לאמנות-שאברה לנו. כדי להחיות יכולת זו העלה בית הספר במידה ניכרת את רמת-הקלעות הנדרשת, ומצא אמצעים תכליתיים יותר כיצד ללמד את הנושא. כל חניך שאינו מגיע לרמת ההישג הדרושה מקבל הדרכה נוספת, ועוסק בחופשת-סוף-השבוע שלו ביריה למטרה, עד שגיע לאותה רמה רצויה. כדי להגביר את רוח ההתחרות ואת הענין בנושא מוענקים אותות-קלע. קשה לזכות באלה, והזוכים בהם עונדים אותם כגאווה ניכרת."

ראשית, על-מנת שאפשר יהיה לבצע באימוך השנתי-המרוכז רק את אותם האימונים שאין אפשרות לבצעם בקריאות-תלת-יומיות (בגלל המשכיותם והרציפות ההכרחית של אותם השיעורים), יש לבצע את שמירת "רמת הקליעה" באימונים התלת-יומיים דוקא (אחת בשנה).

לשם שמירת הרמה כדאי לעשות את הפעולות הבאות:

- (1) בדיקה אם החיילים זוכרים את יסודות-הקליעה.
- (2) מטוח.
- (3) תרגילי יריות-שדה.

התרגילים בשלבים השני והשלישי ייראו תמיד מענינים בעיני החייל, וכתוצאה מכך ירגיש ניצול יעיל של זמנו. נשאר עוד הבעיה: כיצד לקצר ככל האפשר את השלב הראשון (הבדיקה אם הי חיילים זוכרים את יסודות-הקליעה) ועם כך לודא שאיש אשר שכח את היסודות לא יגיע למטוח לפני שהספיק לחזור וללמד — ולמצוא דרך שהדבר יעשה בלי לבזבז את זמנם של אלה היודעים את היסודות והיכולים לעבור לשלבים המתקדמים?

ברור שאם נרצה (כפי שכבר נאמר לעיל) לחזור חזרה כללית עם כל היחידה, יתכן ש-50% מאנשי כיתה מסוימת יהיו זוכרים את החומר ובגלל החצי השני יצטרכו להתעכב. לכן, אין לבצע את החזרה במסגרת כיתות אלא בשיטת בדיקת ידיעותיו של כל חייל לחוד, ואז, אם החייל יודע — הוא עובר מיד למטוח; אינו יודע — הוא עובר לטיפולו האישי של מדריך העוזר לו לרענן את זכרונו ומביאו לרמת ידיעות מספקת למטוח. והיות ורמת הידיעות הדרושה לשם קליעה טובה מורכבת מ- מספר יסודות, יש צורך בבדיקתם ע"י מספר בודדים קים ובסיוע לחייל ע"י מספר "מרעננים". הבה נעמוד בפרוטרוט על פרטי שיטה זו.

- היסודות מהם מורכבת ידיעת הקליעה הם: —
- א. כושר ראייה.
- ב. כיוון נכון — היינו: ידיעת חוק הכיוון.

אלא שחסר לו רק הליטוש בפעולת-משנה זו או אחרת, למשל: אדם שלמד והבין פעם את חוק הכיוון, יקרה ולא ידע להגדירו, אך לכשיותן בידו רובה, יכונן למעשה לפי חוק הכיוון. או, אדם שלמד והבין פעם כיצד מבצעים אחיזה ולחיצת-הדק נכונות — משיחויק שוב את הרובה ייזכר במה שלמד, ואין ספק שיחויק את הרובה נכון וילחץ על ההדק נכונה. לפעמים יהיה צורך במדריך שיעמוד לידו בפעם ראשונה ויעזור לו להזכר. אך גישה זו תתאמת רק אם החייל, לפחות פעם אחת בעבר, למד, הבין וקלט ביסודיות את החומר, וירה והשיג תוצאות מניחות את הדעת. במידה ותנאי זה אינו קיים, יהיה צורך, כל פעם שהאיש נקרא לשירות-פעיל, לחזור אתו שוב על שיעורי הרובה ועל כל שלבי אימוך-הקליעה. וכאן המקום לציין עד כמה חשוב שמפקדים בצה"ל יזכרו ויקפידו שתוצאות הקליעה של חייליהם יירשמו ו"ילכו" אתם לכל מקום אשר לשם הם הולכים במשך שירותם במילואים, כך שמפקדיהם העתידים ידעו אם קיים תנאי זה לגבי האיש או לאו.

משך שירותו הפעיל של איש-המילואים הוא קצר (אנשי-המילואים אולי חושבים את ההיפך...) והמלאכה אף בלי בעיית הקליעה, היא מרובה. אי לכך, יש להקפיד בנושא הקליעה, כמו בנושאים אחרים, על ניצול מכסימלי של הזמן ועל אי-בזבוז בחזרות מיותרות. אך מאידך גיסא, יש להקפיד שהאיש לא יעבור לנושא-אימוך-מתקדם יותר לפני שהוכיח את כשרו בנושא קודם. אם נתרגם זאת לשפת הקליעה, ברור שדרך בטוחה, אם כי ארוכה יותר, תהיה (בהתאם לגישה הראשונה לעיל), חזרה על שיעורי הרובה העיקריים, מטוח-זעיר, וכו', לפי שלבים. ברור ששיטה כזאת כרוכה בהשקעת זמן רב, וחלק ניכר מאנשי-המילואים, הרוצים בניצול יעיל של זמן שירותם, יצאו ממורמרים על כך שהנה "שוב ושוב חוזרים על אותו דבר". לכן, שיטה עדיפה לשמירת רמת-קליעה ביחידות-מילואים צריכה להיות כדלהלן:

ג. אחיזה נכונה של הרובה.

ד. לחיצה נכונה על ההדק.

ה. הקפדה באלה בכל יריה ויריה.

חייל השולט ביסודות הג"ל אין כל סיבה כי לא יפגע במטרה ולא יוכל לרכו בה את כל פגיעותיו במקובץ.

כדי לבדוק דמת-ידיעות של חייל בקליעה יש לבחון אותו רק ביסודות הג"ל. דבר זה ניתן להיע-

שות ביעילות בשיטת ה"תחנות" אשר בכל אחת מהן נמצא מדריך הבוחן יסוד אחר. חייל הנכשל באתת ה"תחנות הבחנות" יעבור ל"תחנה-מלמדת". בכל אחת מה"תחנות המלמדות" ימצא מדריך אשר יסייע לחייל להוכר ביסוד אחד ולשנונו לעצמו.

כיצד יבוצע הדבר?

יש לרכו את היחידה ליד שדה-מטוחים ולתת לכל חייל טופס. לפי הדוגמה דלהלן:

מספר אישי	שם החייל	דרגה	יחידה
תחנה מס' 1	בדיקת כושר הראיה	בסדר / לא בסדר	
תחנה מס' 2	בדיקת המכון הנכון	בסדר / לא בסדר	
תחנה מס' 3	לימוד המכון הנכון	בסדר / לא בסדר	
תחנה מס' 4	בדיקת האחיזה ולחיצת-ההדק	בסדר / לא בסדר	
תחנה מס' 5	לימוד אחיזה ולחיצת-הדק נכונים	בסדר / לא בסדר	
תחנה מס' 6	בדיקת מקבץ יבש	בסדר / לא בסדר	
תחנה מס' 7	מטוח-זעיר (מקבץ בלבד) בקליבר 0.22		
	תוצאות מקבץ א'		
	תוצאות מקבץ ב'		
תחנה מס' 8	מטוח-פתוח ברובה-שירות		
	תוצאות מקבץ א' (100 מ')		
	תוצאות מקבץ ב' (100 מ')		
	תוצאות המיצוע (200 מ')		

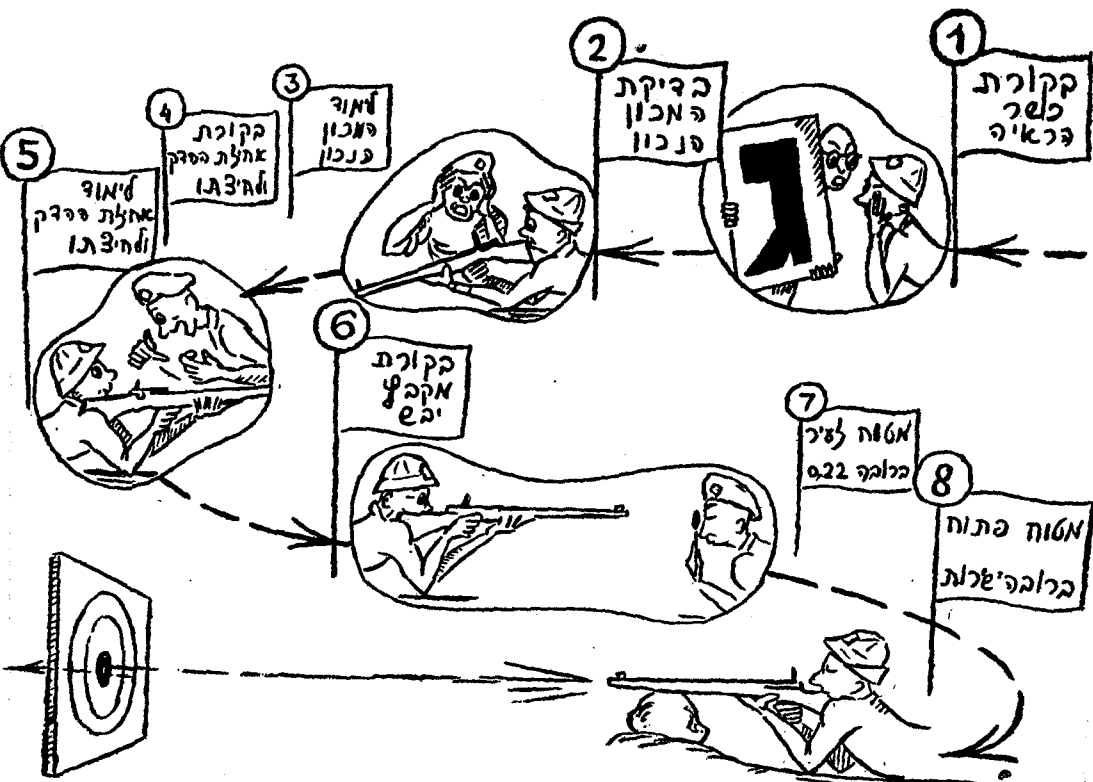
לתחנה 5, תחנת-הלימוד, בה יחזור על "המקבץ היבש" מי שמצליח בכל שש התחנות (גם אם התעכב בתחנות המלמדות) יגש למטוח זעיר בקליבר 0.22 מ"מ ויבצע שם מקבץ. מסיבות ארגוניות יהיה צורך במטוח זה (תחנה מס' 7) לחכות עד שיצטבר קקצה שלם. לפי מספר נקודות-הירי שיש במטוח (מי שאינו משיג מקבץ מתקבל על הדעת במטוח-הזעיר כדאי לתת לו "הודמנות" שניה למקבץ נוסף. על-מנת לחקן את תוצאותיו). רק מי שמצליח במטוח-הזעיר יעבור למטוח-הפתוח. במטוח-הפתוח יבצעו מקבץ מ-100 מ' וגם בו כדאי לתת למי ש"נכשל" הודמנות למקבץ נוסף. אין לתת לחייל לגשת לתרגילי-יריה אחרים — מיצוי, אש-מהירה וכו' — קודם שביצע מקבץ המתקבל על הדעת.

לאחר שהחייל מצליח גם במטוח-הפתוח הרי הוא מוכן לתרגילי יריות-שדה. כדאי להורות ואף להקפיד על כך, שכל חייל שלא הצליח במטוח ואשר בגלל הצורך להמשיך בביצוע תכנית-האימונים של היחידה יצטרך להשתתף בתרגילי-אש-טקטיים בשדה — יצא לתרגילים אלה ללא כדור-רים ולא יירה. פשוט חבל על התחמושת.

כפי שראינו מבוססת "שיטת התחנות" על מספר עקרונות שכדאי להקפיד עליהם.

כל חייל (כשהוא מצוייד בטופס זה) מתיצב קודם כל בפני הרופא הבודק את כושר-ראיתו (תחנה מס' 1). אם מתברר כי ראיתו לקויה — אין להמשיך ולהעבירו דרך התחנות ואין לתת לו לגשת למטוח. היות והדבר רק יגרום לבזבוז התחמושת ולעצבנותו המיותרת של האיש; בעוד שע"י הרכבת משקפים הוא עשוי להגיע גם לרמה-גבוהה של קליעה. אם הרופא יציין בגליונו של החייל את התוצאה "בסדר" — יעבור החייל לתחנה מס' 2. (ביני-תים יגיע חייל אחר לתחנה מס' 1). בתחנה מס' 2 יכתנו "מדריך התחנה" (בעזרת מוט-כיוון ובעזרת רובה הנתון בחצובה) במכון-הנכון. אם יעבור בוחן זה — יגש לתחנה מס' 4. ואם ייכשל, כלומר, יתברר ששכח את חוקי-הכיוון וכיצד לכוון, יעבור לתחנה 3 (תחנה ללימוד המכון-הנכון). שם יחכה לו "מדריך התחנה" שירענו את זכרונו במכון.

כשהמדריך בתחנה מס' 3 יציין בגליון "בסדר", יעבור הלאה לתחנה מס' 4. מקום בו יבחן באחיזה ולחיצת-הדק נכונות. חייל שייכשל שם יעבור ל-תחנה 5 שבה יחזור על הנושא בעזרת מדריך בנושא זה. חייל שיצליח בתחנה 4 או שיגמור את חזרתו בתחנה 5 יעבור לתחנה 6. בה יבחן ב-מקבץ יבש. מי שנכשל בתחנה זאת יעבור אף הוא

יש לבצע תרגיל או שנים ביריות שדה. עלי-מנת לאמן את החייל ביריות תוך כדי ריצה (כשנשימתו בלתי קצובה) וביריות מהמותן. גם את תוצאות פגיעותיו בתרגילים אלה יש לרשום. אמנם, אי אפשר לרשום כאן תוצאות "מקבצים" אך אפשר וצריך לרשום את מספר פגיעותיו במטרת-הדמות שתוצב בשטח. והמיועדת לו. יש להקפיד שכל חייל יירה רק למטרתו הוא. בדיקת כושר הקליעה של החייל הלכה למעשה יכולה להעשות רק בתר-גילים אלה ולא במטוח הנערך בתנאים נוחים.

סיכום

על מנת להגיע לרמה גבוהה בקליעה, הכרחי לעבור את כל השלבים שצויינו לעיל ביסודיות ובדציפנות, ולודא שחייל לא יעבור לשלב מתקדם יותר לפני שעמד בבחינה או השיג תוצאות מת-קבלות על הדעת בשלב הקודם.

יש לקיים שמירה על רמת הקליעה של החיילים שלמדו כבר לקלוע, אך יש לעשות זאת בצורה הפחות משעממת וללא בזבז זמן, אך בו בזמן יש להקפיד הקפד היטב שחייל ששכח את משגתו יחזור על החומר מחדש. וזאת — ללא הגבלה בזמן.

עקרון א' — מהירות. חייל צריך לשהות בכל תחנה-בדוקת זמן קצר ביותר. המדריך אינו צריך להעיר לו הערות או ללמדו. זאת יעשה המדריך בתחנה-המלמדת (תחנות מס. 5, 3).

עקרון ב' — טיפול אישי בכל חייל. כל חייל נבחן ומודרך אישית ע"י טיפול והשגחה אישיים של המדריך. דבר זה מחייב שגם במטוחים (הוציר והפתוח) יהיה חונך, הבקיא במלאכתו — לכל יורה, שיטפל ביורה ויתקן לו שגיאות.

עקרון ג' — אין לעכב חייל הבקי בפעולות ואין לעשות עמו חזרות מיותרות. חייל כזה יש לשלוח מהר ככל האפשר למטוח. אכן שם, בגלל סיבות טכניות, יצטרך לחכות עד ש"יתאסף" מקצה. ומאחר שיש להניח שתמיד ימצא מספר גיכר של חיילים "בקיאים" יתאסף המקצה מהר למדי.

הנסיגון הוכיח שפלוגה עוברת את "התחנות" ואת המטוח ב"4-3 שעות, וכי הכנה יסודית ונכונה של מדריכים וחונכים מביאה לתוצאות מטוח טובות ובזמן קצר ביותר.

אך כפי שכבר אמרנו, המטוח הוא שלב מתודי בלבד באימוץ-הקליעה, ולא מטרה בפני עצמה. אי-לכך, עם גמר המטוח (או עם גמר 8 "התחנות")